

Harkinnanvarainen talvikunnossapitoavustus yli 200 metriä pitkille teille

Elinvltk 07.04.2026 § 65

Valmistelija Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jaana Lämsä, jaana.lamsa@vaala.fi, p. 0400 855960
Peruste

21 § Lautakunnan tehtävät ja toimivalta

Yksityistielakia ei sovelleta omiin teihin, eikä sopimusteihin. Näiden teiden mahdollinen avustaminen perustuu kunnan yleistä toimialaa koskevaan säännökseen (kuntalaki 7 §) sekä sitä rajoittaviin harkintavallan käyttöä koskeviin säännöksiin ja periaatteisiin. Avustaminen edellyttää hallintopäätöstä perusteluineen. Avustaminen tulee olla kunnan edun mukaista, yhdenvertaista, oikeudenmukaista ja taloudelliset vaikutukset tiedossa.

Vaalan kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksen (Kvalt 10.03.2026 § 18), että jatkossa yksityisteiden kunnossapitoa avustetaan pääsääntöisesti rahallisesti. Yksityisteiden avustusoheistus on päivitettävänä tällä hetkellä ja sitä käsitellään tämän päivän elinvoimalautakunnan kokouksessa. Harkinnanvaraiseen avustamisen osalta, on tärkeää käydä keskustelu talvikunnossapidon jatkosta.

Yksityistiekunnille tarkoitettu kunnossapitoavustus määräytyy tiekunnan tien avustuskelpoisen pituuden perusteella. Tie on avustuskelpoinen viimeiseen vakituisesti asuttuun asuintaloon, asuinkiinteistöön (rakennuslupa asuinkiinteistölle) asti (liittymä), ja se on enintään maanmittauslaitoksen kiinteistötietojärjestelmässä olevan tieoikeuden mukainen.

Vaalan kunnassa on, aiemmin avustettu avustusehdot täyttäviä omia teitä ja sopimusteitä talvikunnossapidolla, jonka kunta on järjestänyt. Avustaminen on koskenut vain talvikunnossapitoa. Mikäli harkinnanvaraistaavusta jatkossakin myönnetään, kilometriperusteinen rahallinen avustus on järkevää. Avustussummaa päätettäessä on huomioitava, että avutusmääräraha on pienempi, kuin yksityistien avustus, sillä se on tarkoitettu vain talvikunnossapitoon.

Avustettavia omia teitä on kaudella 2025-26 23 kpl ja n. 8 tiekilometriä, vuonna 2025 auras-kustannukset omien teiden osalta olivat n. 9 500 €. Oma tie on kiinteistön alueella oleva, vain kiinteistöjen omistajien käytössä oleva tie. Sopimustieksi kutsutaan tietä, jonka käyttämisestä on sovittu maanomistajien kesken kirjallisesti, järjestäytymätön yksityistie on perustettu, joko Maanmittauslaitoksen yksityistietoimituksessa tai kunnan tielautakunnan toimituksessa, mutta siihen ei ole perustettu tiekuntaa. Jos yksityistielle pystyy perustamaan tiekunnan, on avustuksen saamiseksi perustettava tiekunta.

Harkinnanvarainen kunnossapitoavustus on tarkoitettu tielle, mihin ei voida tiekuntaa perustaa tai sen perustaminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Harkinnanvaraisen avustuksen ehdot jatkossa ovat:

- Tien pituus on vähintään 200 metriä ja kyseessä on pysyvän asutuksen pääsytie. Tiellä on yksi (1) vakituisesti sekä ympärivuotisesti asuttu kiinteistö, jonka lisäksi voi olla asumattomia metsä- tai peltokiinteistöjä. Tien varrella ei saa olla lomakiinteistöjä.
- Tie on oma tie tai tien käytöstä on laadittu sopimus kiinteistöjen kesken, tai sille ei voi muuten perustaa tiekuntaa, esimerkiksi tieoikeus puuttuu osalta tietä tai tien varrella on vain yksi asuinkiinteistö.
- Kiinteistöltä maksetaan vakituisen asunnon kiinteistövero, kiinteistön asukas on kirjoilla Vaalan kunnassa ja virallinen osoite on ko. kiinteistölle
- Tien pituus mitataan kunnossapidettävän tai ennestään avustettavan tai maantien reunasta vakituisesti asutun kiinteistön liittymään / pihapiirin alkamiskohtaan saakka

Harkinnanvarainen kunnossapitoavustuksen myöntää elinvoimalautakunta avustusehtojen täytyessä, avustus on rahallinen ja kilometriperusteinen. Avustus **tulee hakea määräaikaan 30.6 mennessä**. Avustus on haettava vuosittain ja sen käytöstä tien talvikunnossapitoon on toimitettava tosite. Väärin maksettu avustus peritään takaisin. Elinvoimalautakunta päättää avustuksen määrän, jonka valtuusto vahvistaa päättäessään talousarvion määrärahoista.

Esittelijä	Vs. Tekninen johtaja Routaniemi Janne Vaalan kunta
Päätösesitys	Elinvoimalautakunta evästää viranhaltijoita asiasta ja palauttaa asian valmisteluun.
Päätös	Hyväksyttiin
Elinvltk 07.05.2026 § 103 430/02.02.01.01/2026	
Valmistelija	Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jaana Lämsä, jaana.lamsa@vaala.fi, p. 0400 855960
Peruste	21 § Lautakunnan tehtävät ja toimivalta

Harkinnanvarainen talvikunnossapitoavustus on tarkoitettu tielle, mihin ei tiekuntaa voi perustaa tai sen perustaminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Vaalan kunnassa on aiemmin myönnetty talvikunnossapitoavustusta omille teille ja sopimusteille, jotka ovat täyttäneet avustusehdot. Kunta on vastannut omien teiden talvikunnossapidon järjestämisestä ja avustaminen on koskenut yksinomaan aurausta.

Mikäli harkinnanvaraista avustusta päätetään jatkossa myöntää, kilometriperusteinen rahallinen avustus on selkeä tapa. Avustussummaa määriteltäessä on huomioitava, että avustusmääräraha on pienempi kuin yksityisteiden avustus, koska avustus on rajattu koskemaan ainoastaan aurausta.

Harkinnanvarainen avustus auraukseen voidaan myöntää, mikäli seuraavat ehdot täyttyvät:

- Vakituksen asutuksen oman/ pihatien pituus on vähintään 200 metriä. Tien pituus mitataan kunnossapidettävän tai ennestään avustettavan tieosuuden tai maantien reunasta vakituisesti asutun kiinteistön liittymään tai pihapiirin alkamiskohtaan saakka.
- Kyseessä on pysyvän asutuksen pääsytie, jonka asukas on kirjoilla Vaalan kunnassa kyseisessä osoitteessa.
- Kiinteistöstä maksetaan vakituksen asunnon kiinteistövero.
- Kiinteistön virallinen osoite on kyseisessä kiinteistössä.
- Tien varrella voi olla asumattomia metsä- tai peltokiinteistöjä.
- Tien varrella ei saa olla ympärivuoden asuttuja lomakiinteistöjä
- Tie on kiinteistön oma tie, tai tien käytöstä on laadittu sopimus kiinteistöjen kesken, tai
- tielle ei ole mahdollista perustaa tiekuntaa, esimerkiksi koska:
 - tieoikeus puuttuu osalta tietä, tai tien varrella on vain yksi asuinkiinteistö.

Harkinnanvarainen kunnossapitoavustuksen myöntää elinvoimalautakunta avustusehtojen täyttyessä, avustus on rahallinen ja kilometriperusteinen. Avustus tulee hakea **määräaikaan 31.7 mennessä**. Avustus on haettava vuosittain ja sen käytöstä tien talvikunnossapitoon on toimitettava tosite. Väärin maksettu avustus peritään takaisin. Elinvoimalautakunta päättää avustuksen määrän, jonka valtuusto vahvistaa päättäessään talousarvion määrärahoista

Esittelijä	Vs. Tekninen johtaja Routaniemi Janne Vaalan kunta
Päätösesitys	Elinvoimalautakunta päättää myöntää harkinnanvaraista talvikunnossapidon avustusta edellä esitetyllä tavalla.
Päätös	Hyväksyttiin